

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

University of Opole (Poland)

International Slavis University (Macedonia)

Cooperative Trade University of Moldova

«Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування»

присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели

30 вересня 2024 року

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
30 вересня 2024 року*

**Полтава
2024**

УДК 633:631.559:006.015.5:631.5

У 71

Редакційна колегія:

Гангур В. В. – завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.

Маренич М. М. – директор навчально – наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри селекції, насінництва і генетики

Куценко О. М. - професор кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, професор, кандидат сільськогосподарських наук

Jolanta Bojarszczuk - Doctor, adjunct, Institute of Soil Science and Plant Cultivation – State Research Institute in Puławy

Писаренко В. М. - професор кафедри захисту рослин Полтавського державного аграрного університету, професор, доктор сільськогосподарських наук

Білоношко В. Я. - професор кафедри екології та агротехнологій ННІ природничих та аграрних наук Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, професор, доктор сільськогосподарських наук

Полторецький С. П. - професор кафедри рослинництва ім. О. І. Зінченка Уманського національного університету садівництва, професор, доктор сільськогосподарських наук

Бараболя О. В. – доцент кафедри рослинництва, завідувач Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Шакалій С. М. – доцент кафедри рослинництва, фахівець другої категорії Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 30 вересня+63 2024 р.). Полтава :ПДАУ, 2024. 215 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора Г. П. Жемели, за результатами досліджень щодо: перспективних напрямів вирощування продукції рослинництва; якості, стандартизації та сертифікації продукції рослинництва; актуальних проблем інноваційної економіки в АПВ, VR технологій в агровиробництві; інноваційних напрямів зберігання та переробки продукції рослинництва, харчових технологіях. Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно- правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика урожайності й якості продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних і відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавського державного аграрного університету (протокол N 3 від 30.10.2024 року)

© Автори тез, включені до збірника, 2024

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
1. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВИРОЩУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	
<i>Піщаленко М. А., Логвиненко В. В., Ковтун А. В., Леончик Д. В.</i>	12
ВПЛИВ АГРОПРИЙОМІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ СОЇ	
<i>Лісовий В. М., Лавріненко І. Г.</i>	15
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ	
<i>Черненко Р. О.</i>	17
БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА АГРОТЕХНІЧНІ УМОВИ ВИРОЩУВАННЯ ГРЕЧКИ	
<i>Тихомирова Я. А.</i>	19
ВИБІР СОРТІВ СОЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ВРОЖАЙНОСТІ В УМОВАХ УКРАЇНИ	
<i>Біднина В. Ю., Короткова І. В.</i>	21
УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗА РІЗНИХ НОРМ АЗОТНИХ ДОБРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНГІБІТОРІВ НІТРИФІКАЦІЇ	
<i>Ляхно А. Ю., Короткова І. В.</i>	23
ЕФЕКТИВНІСТЬ ФОРМ АЗОТНИХ ДОБРІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВРОЖАЙНОСТІ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ	
<i>Коробко О. О., Новікова Т. П., Гавриленко В. С.</i>	26
ШЛЯХИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ НУТУ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	
<i>Муха Б. Г.</i>	28
ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗА РІЗНИХ НОРМ ВИСІВУ	
<i>Гавриленко В. С., Коробко О. О., Білоножко В. Я.</i>	30
АЗОТНИЙ РЕЖИМ ҐРУНТУ У ПОСІВАХ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ГОЛОЗЕРНОГО ЗА РІЗНОГО УДОБРЕННЯ У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	
<i>Муха Б. Г.</i>	32
ЕКОЛОГІЧНІ МЕТОДИ БОРОТЬБИ ЗІ ШКІДНИКАМИ ОВОЧЕВИХ КУЛЬУТР	
<i>Білоножко В. Я., Полторецький С. П., Ракул І. О.</i>	34
ЗАКОНОМІРНОСТІ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ КУЛЬТУРНИХ РОСЛИН	
<i>Філоненко С. В., Лисак В. М., Лаліашвілі Р. Л.</i>	36
ВПЛИВ РІСТСТИМУЛЮЮЧИХ ПРЕПАРАТІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	
<i>Бараболя О. В., Панченко В. В.</i>	39
ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	

<i>Бараболя О. В., Поступаленко А. А.</i>	41
ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СОРТІВ СОЇ ЗА УРОЖАЙНІСТЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ	
<i>Шакалій С. М., Ралко А. О., Малишко В. Е.</i>	42
ПЕРСПЕКТИВНА КУЛЬТУРА - РІПАК	
<i>Дрожчана О. У.</i>	44
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ З ДОБРИВАМИ	
<i>Ляшенко В. В., Коросташов А. Ю.</i>	46
РОЛЬ МІКРОДОБРІВ У ФОРМУВАННІ ВРОЖАЙНОСТІ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО	
<i>Ляшенко В. В., Бахір А. А.</i>	49
ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА ВРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ	
<i>Ляшенко В. В., Рябченко Є. М.</i>	52
ВПЛИВ ФОРМ АЗОТНИХ ДОБРІВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ	
<i>Ляшенко В. В., Нелюба Н. А.</i>	54
ЗНАЧЕННЯ ІНОКУЛЯЦІЇ У ВИРОЩУВАННІ СОЇ	
<i>Бараболя О. В., Яновський Р. О.</i>	57
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	
<i>Рибальченко А. М., Іваненко Р. С.</i>	59
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ У СУЧАСНИХ СОРТІВ ГОРОХУ	
<i>Бараболя О. В., Тарасенко Б. Ю.</i>	62
ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ НА РІСТ ТА РОЗВИТОК РОСЛИН	
<i>Власенко Д. В.</i>	64
ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	
<i>Бараболя О. В., Гавриляк М. В.</i>	68
ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ	
<i>Бараболя О. В., Латиш А. А.</i>	70
ПОСІВ ТА ВИРОЩУВАННЯ ЯРОЇ ТВЕРДОЇ ПШЕНИЦІ	
<i>Гуцін А. Ю.</i>	72
ВПЛИВ АГРОЕКОЛОГІЧНИХ ЗАХОДІВ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	
<i>Грицай Ю. Ю., Поспєлова Г. Д.</i>	75
ЕЛЕМЕНТИ ЗАХИСТУ СОЇ ВІД ЗБУДНИКІВ ГРИБНИХ ХВОРОБ	
<i>Мороз Є. О., Поспєлова Г. Д., Коваленко Н. П.</i>	77
ЗАХИСТ ГОРОХУ ВІД КОРИНЕВИХ ГНИЛЕЙ ФУЗАРІОЗНОЇ ЕТІОЛОГІЇ	
<i>Філоненко С. В., Бондаренко В. Є.</i>	79

ВПЛИВ ВИСІВУ РІЗНИХ ФРАКЦІЙ НАСІННЯ НА ПРОДУКТИВНІ ТА ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	
<i>Філоненко С. В., Триполец В. В.</i>	82
ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПОСІВАХ МАТОЧНИХ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	
<i>Гангур В. В., Філоненко С. В., Філоненко В. С., Ромашко А. П.</i>	85
ПРОДУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ У СІВОЗМІНАХ ІЗ КОРОТКОЮ РОТАЦІЄЮ	
<i>Шокало Н. С., Різ Б. В.</i>	88
ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ У ФОРМУВАННІ УРОЖАЙНОСТІ СОЇ	
<i>Філоненко С. В., Гайдаржі І. О.</i>	90
ОПТИМІЗАЦІЯ НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ СУЧАСНИХ ГІБРИДІВ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	
<i>Філоненко С. В., Лисак В. М., Лахтарин Г. В.</i>	93
ВПЛИВ РІСТСТИМУЛЮЮЧИХ ПРЕПАРАТІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	
<i>Писаренко В. М., Логвиненко В. В., Хникін К. С., Кондієнко Д. В.</i>	93
ОПТИМІЗАЦІЇ ТРОФІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ В АГРОБІОЦЕНОЗІ ЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ ЯК ОСНОВА ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ РОСЛИН	
<i>Писаренко В. М., Піщаленко М. А., Рябенко В. В., Давиденко В. М.</i>	98
СУЧАСНІ НАПРЯМКИ АГРОТЕХНІЧНИХ ПРИЙОМІВ РЕГУЛЯЦІЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ КОРИСНОЇ ТА ШКОДОЧИННОЇ ЕНТОМОФАУНИ В АГРОЦЕНОЗАХ БАГАТОРІЧНИХ БОБОВИХ ТРАВ	
<i>Каленіченко Н. О., Куліш А. І., Таргононьська В. А.</i>	100
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ НАСАДЖЕНЬ ГОРІХУ ВІД ГОРІХОВОЇ ПЛОДОЖЕРКИ	
<i>Лень О. І., Алейнікова Л. М., Сорокова Л. М.</i>	102
ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ УРОЖАЙНОСТІ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ	
<i>Омеліч М. В.</i>	105
ВПЛИВ ҐРУНТОВО - КЛІМАТИЧНИХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ПИВОВАРНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗЕРНА ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	
<i>Тарасенко Б., Бараболя О.В.</i>	108
ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ НА РІСТ ТА РОЗВИТОК РОСЛИН	
<i>Піщаленко М. А., Каблучка Б. Ю., Бугай А. І., Вовк А. О.</i>	110
БІОЕКОЛІГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КЛІЩІВ ФІТОСЕЇД В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ	

<i>Піщаленко М. А., Сотніков А. В., Кузьменко М. В., Зайченко Є. О.</i>	112
ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙОМІВ РЕГУЛЯЦІЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ ШКІДЛИВОЇ І КОРИСНОЇ ЕНТОМОФАУНИ НА НАСІННИХ ПОСІВАХ БАГАТОРІЧНИХ БОБОВИХ ТРАВ	
<i>Писаренко В. М., Піщаленко М. А., Олексенко В. В., Рябко О. С., Кучеренко М. І.</i>	114
ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРОВАНОГО ЗАХИСТУ АГРОЦЕНОЗІВ КАПУСТИ ВІД КОМПЛЕКСУ ЛУСКОКРИЛИХ ФІТОФАГІВ	
<i>Криворучко Л. М., Тищенко В. М.</i>	116
ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СЕЛЕКЦІЇ ПДАУ ЗА СТРЕСОВИХ УМОВ СЕРЕДОВИЩА	
<i>Палазюк Б. О.</i>	118
ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ НА ОСНОВІ ТОРФУ У ПОСІВАХ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	
<i>Рудник . М., Юрченко С. О.</i>	120
ПРИНЦИПИ ПІДБОРУ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	
<i>Марініч Л. Г., Гомела І. М.</i>	122
ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ОЗИМИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	
<i>Марініч Л. Г., Бутко М. О., Кабаненко В. І.</i>	124
СИСТЕМА УДОБРЕННЯ СОЇ	
<i>Баган А. В., Брехунцова О. А.</i>	126
ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ КОНДИТЕРСЬКОГО СОНЯШНИКУ В УКРАЇНІ	
<i>Коба Р. Г.</i>	128
УРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД ВИДІВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА СПОСОБІВ СІВБИ В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	
<i>Баган А. В., Маслівець О. В.</i>	130
ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СКОРОСТИГЛИХ СОРТІВ СОЇ	
<i>Степаненка Б. В., Юрченко С. О.</i>	132
ВПЛИВ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ВІД БУР'ЯНІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО	
<i>Гангур В. В., Єремко Л. С.</i>	135
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ФУНГІЦИДІВ НА ПОСІВАХ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	
<i>Баган .А. В., Тутка Т. О.</i>	137
ПЕРЕВАГИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ У ЗОНІ ЛІСОСТЕПУ	
<i>Баган А.В., Мусієнко Н. О.</i>	140
ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ СОЧЕВИЦІ В УКРАЇНІ	
<i>Yeremko L., Hanhur V.</i>	142
THE EFFECT OF SEED INOCULATION, MINERAL	

3. Бузинний М. В. Продуктивність пшениці озимої залежно від попередників. *Збірник наукових праць ННЦ «Інститут землеробства НААН»*. 2015. Вип. 2. С. 106-116.
4. Віннічук Т., Пармінська Л., Гаврилюк Н. Захист пшениці озимої від хвороб та шкідників за різних систем удобрення. *Вісник аграрної науки*. 2016. № 9. С. 30-34.
5. Власюк О. С. Вплив строків сівби та норм висіву на фітосанітарний стан посівів пшениці озимої. *Карантин і захист рослин*. 2014. № 6. С. 1-4.
6. Гангур В. В., Котляр Я.О. Вплив попередників на винос та баланс поживних речовин під пшеницею озимою у сівозмінах з короткою ротацією. *Таврійський науковий вісник*. 2022. № 127. С. 20–26. DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2022.127.2>
7. Гангур В. В., Кочерга А. А., Пипко О. С., Лень О. І. Ефективність мікродобрив за обробки насіння та листкового підживлення посівів пшениці озимої. *Вісник ПДАА*. 2021. № 2. С. 46–51. doi: 10.31210/visnyk2021.02.05
8. Гангур В. В., Лень О. І., Гангур М. В. Вплив різних систем обробітку на поживний режим ґрунту під пшеницею озимою та ячменем ярим в зоні Лівобережного Лісостепу України. *Вісник ПДАА*. 2022. № 1. С. 38–44. doi: 10.31210/visnyk2022.01.04
9. Гангур, В. В., Котляр, Я. О. Вплив попередників на поживний режим ґрунту та урожайність пшениці озимої в зоні Лівобережного Лісостепу України. *Scientific Progress & Innovations*. 2023. № 26(3). С. 11-16. <https://doi.org/10.31210/spi2023.26.03.02>

Баган Алла Василівна

канд. с.-г. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0001-8851-5081

Тутка Тетяна Олексіївна

здобувач СВО бакалавр спеціальності 201 Агрономія

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

ПЕРЕВАГИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ У ЗОНІ ЛІСОСТЕПУ

Україна за останні десятиліття увійшла до ТОП-5 країн по вирощуванню та експорту кукурудзи. Посівні площі та висока врожайність кукурудзи зараз конкурує з іншими зерновими культурами. Саме тому на даний час значну кількість сільськогосподарських угідь використовують для посіву кукурудзи на зерно.

Яка ж зона має всі характерні особливості, властивості, щоб мати великий та якісний урожай кукурудзи на зерно? Безсумнівно такою є зона Лісостепу. Це центральна зона України. У лісостеповій зоні має перевагу

височинний рельєф. Клімат лісостепової зони помірний-континентальний. Ґрунти цієї зони добре зволожені, адже часто спостерігаються опади. Ґрунти Лісостепу є родючими, мають у своєму складі достатню кількість гумусу, який з кожним десятиліттям збільшується, що свідчить про раціональне використання цих земель.

Саме через всі ці сприятливі фактори зона Лісостепу є найбільш оптимальною для вирощування багатьох культур, включаючи і зернові. Лісостеп характеризується теплою весною, літом та холодною зимою. Саме тому вирощування кукурудзи на даній території має перспективи, адже ця культура потребує достатньої кількості тепла, світла та вологи [4].

Кукурудза, на думку багатьох вчених, аграріїв, фермерів є універсальною, найпоширенішою та найважливішою сільськогосподарською культурою у світі, оскільки її вирощують як на продовольчі цілі, так і для виробництва кормів, круп, борошна, олії.

Найкраще для зони Лісостепу обирати ранньостиглі та середньостиглі гібриди кукурудзи. Ранньостиглі мають вегетаційний період 81-90 діб від появи сходів до повної стиглості зерна (ФАО 150-199); середньостиглі – відповідно 101-110 діб (ФАО 300-399);

Також важливо враховувати попередники для вирощування кукурудзи. У Лісостепу вона найкраще росте та швидше дає сходи після озимих, зернобобових, цукрового і кормового буряка, картоплі.

Так як ця культура теплолюбна, то для того, щоб насіння проросло, мінімум температури має бути 8-10°C. Для появи сходів оптимальною температурою є 10-12°C. Якщо навесні можуть бути заморозки, то зниження температури матиме неабиякий вплив на появу сходів, і таке насіння може лежати в ґрунті до 30 діб, а вже після потепління має спостерігатися поява сходів. Оптимальною температурою для росту і розвитку насіння кукурудзи є відповідно 20-23°C. Саме при такій температурі ми можемо спостерігати активний ріст рослини та матимемо якісний врожай [3].

На перший погляд кукурудза є не дуже вимогливою культурою, але на здивування багатьох аграріїв саме вона потребує значно вищих норм внесення різного роду добрив, ніж інші зернові культури. Найефективнішим є використання гною і саме його часто вносять під оранку. Для прикладу, у зоні Лісостепу стала норма внесення гною становить 35-40 т/га. Також при внесенні мінеральних добрив потрібно звертати увагу на тип ґрунту, його родючість та на попередників.

Щоб зберегти родючість ґрунтів та не довести його до деградації, аграрії мають правильно розраховувати сівозміну, боротися з бур'янами, правильно вносити добрива та обробляти ґрунт.

Для ранньостиглих гібридів, які можна використовувати на силос та зерно густота рослин при достатньому зволоженні може зростати до 75-90 тис/га. Рекомендована густота посіву кукурудзи середньостиглих гібридів становить 55-60 тис/га.

У зоні Лісостепу, щоб отримати більш рівномірні сходи насіння кукурудзи на легких ґрунтах, які швидко прогріваються, його найчастіше загортають на глибину 6 см. На ґрунтах з більшою вологістю глибину сівби можна зменшити до 4 см.

Кукурудза вологолюбна, тому найбільше завдання перед фермерами – це контролювати ґрунтову вологу. Найбільший урожай кукурудза дає на тих ґрунтах, де був проведений правильний обробіток ґрунту, а саме глибокий основний обробіток. Адже завдяки такому агротехнічному заходу зберігається та накопичується найбільша кількість вологи. У підсумку завдяки цьому агровиробництва отримують найбільший рівень урожайності та хороший стан ґрунту.

Найвимогливішим етапом у вирощуванні кукурудзи є етап, коли вона формує врожай. Врожай кукурудзи, як правило, закладається з першого до 6-го листка, тому до цього часу ми маємо захищати її від бур'янів агротехнічними методами, але якщо за допомогою цих методів не досягається результат, то застосовуємо гербіциди.

І не менш головним завданням у вирощуванні даної культури постає контроль загущених посівів. Кукурудза вимоглива до тепла, а найбільше до світла, загущені посіви не мають допускатися на полях, адже затінення призводить до деформації форми рослини та низького, неякісного врожаю. Тим паче вона є світлолюбною культурою короткого дня [1-2].

Отже, зона Лісостепу є перспективною для вирощування кукурудзи. Якщо врахувати всі особливості даної зони, особливості культури, то можна досягти високого рівня урожайності. А за умови дотримання агротехнічних заходів, сівозміни, можна отримати не тільки високу урожайність, а й родючі ґрунти.

Список використаних джерел

1. Баган А.В., Шакалій С.М., Юрченко С.О. Формування продуктивного потенціалу гібридів кукурудзи за групами стиглості. *Аграрні інновації*, 2022. №113. С. 7-11. DOI <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2022.13.1> URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/12324>.
2. Баган А.В., Шакалій С.М., Юрченко С.О., Іващенко В.М., Бараболя О.В., Покотило А.В. Формування біометричних показників та рівня урожайності гібридів кукурудзи за групами стиглості. *Зрошуване землеробство*. 2022. №77. С. 5-8. DOI: <https://doi.org/10.32848/0135-2369.2022.77.1>. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/12106>.
3. Кукурудза. URL: <https://buklib.net/books/34368/>
4. Технологічний процес вирощування кукурудзи. URL: <https://nvfgran.com.ua/tekhnolohichniyi-protses-vyroshchuvannia-kukurudzy/?srsltid=AfmBOopFeWYrX7uwhYQs0x7yh42dkGKyjMsajw->